

Hodnocení bakalářské práce Anežky Doubkové Výjimečný Vladimír Neff (*Srpnovští páni* v kontextu prózy 50. let)

Některými díly je Vladimír Neff pro současná média přitažlivý, některá zůstávají v propadlišti nezájmu, lze tedy jen přivítat záměr autorky představit jeden z Neffových „majstrštyků“ jenž v době vydání (1953) rozněžnil vděčné a poučené čtenáře vzpomínkou na režimem opomíjeného – sice komunistu, a dokonce nacisty popraveného, ale přece jen příliš „aristokratického“ – Vladislava Vančuru. V řadách kritiků pak román vyvolal chaos, ti „s pamětí“ našlapovali velmi opatrně, neb věděli, že „ano“, ale že „není žádoucí, aby...“ (B. Balajka, V. Stejskal, Z. Eis), ti mladší bezostyšně ocenili Neffovo oživení přítomného tvůrčího „mrtvého moře“ (J. Trefulka), ti „věrní“ rudí *Srpnovské pány* jednoznačně a tvrdě popravili (J. Hájek, J. Petrmichl).

Autorka se rozhodla text konfrontovat s dobovým literárně historickým kontextem, jakkoliv je k dispozici pomálu sekundární literatury (navíc v době pandemie obtížně dostupné), a pročíst se oním kontextem (nejen prózami s historickou tematikou), což je při vši úctě výzva, již lze stěží úspěšně zdolat s dalšími (studijními) povinnostmi v zádech.

Tedy k textu: práce představuje Vl. Neffa hutným a relativně zevrubným zasvěceným portrétem, následují pasáže věnované politicko společenskému a literárně historickému kontextu, proměnám strukturních dominant (téma, prostředí postavy, kompozice, jazykové prostředky, pozice vypravěče) a vše uzavřeno několika dobovými reflexemi (Z. Eis, Z. K. Slabý, J. Trefulka).

Přesto jako celek působí práce poněkud rozpačitě. Na straně jedné nesporně fundované, výstižné a skutečně zasvěcené pasáže, na straně druhé neosobní, jako by školská stručnost, nezúčastněnost. Nepochybuji, že autorka může mít k tématu vztah emocionální, že mohla být vybavena dostatečně „bojovou“ náladou, ochotna Vl. Neffa hájit, bojovat za něj a de facto sama zvládnout téma kontextů, proměny strukturních dominant atd., a přece se domnívám, že svoji zbroj i zbraně odložila před branami, že se nepodařilo všechny záměry a plány adekvátně uskutečnit.

Velmi kvalitní je zmíněný Neffův profil, leč z obou kontextů je již na hony cítit „duch“ akademických Dějin české literatury (ed. P. Janoušek), velmi slibně je „rozehráno“ téma proměn strukturních dominant, ale ... Ale „prostředí“ toliko materiální, hmotné, nikoliv již atmosféra nad ním se vznášející a postavy příběhu ovlivňující, „postavy“ vybrány bezchybně a výstižně charakterizovány, ale jaké jsou jejich role v celku románu? „Vypravěč“, u Neffa snad nejvýraznější zásah do dobové jazykové „mrtvoly“, ale v práci je úloze vypravěče věnováno pouze třináct řádků! „Kontexty“ jsou téměř precizní, přínosem jistě analýza erbu domnělých Srpnovských i opravdu velmi cenné kritické reflexe, kvalitně představené – žel opět jen předložené bez jakéhokoliv dalšího komentáře ... Škoda.

Žel několik dalších chyb a nedostatků v textu mne vede k sumarizaci – práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat jako velmi dobrou až dobrou.

V Plzni 25. 5. 2021

Jiří Staněk

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

J. Staněk